

Hallituksen strategiaistunto 27.3.2017

ARKTISEN STRATEGIAN PÄIVITYKSEN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Johdanto

Arktisen strategian päivityksen toimenpidesuunnitelma koskee päivityksen painopistealueita arktinen ulko- ja EU-politiikka, Suomen arktinen osaaminen, kestävä matkailu sekä näitä tukevat infrastruktuurin ratkaisut. Toimenpidesuunnitelman laatimisessa on noudatettu soveltuvin osin hallitusohjelman kärkihankkeiden määrittely- ja seurantamenettelyä: on konkretisoitu painopistealueiden keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä mahdollisuuksien mukaan konkreetti-

set etenemisaikataulut. Niiden toteutumista raportoidaan ja seurataan hallituksen strategiasihteeristön koordinoimana valmisteluelimessä (arktiset vastuuvirkamiehet) ja hallituksen strategiaistunnossa. Kukin vastuuministeriö on tuottanut osaltaan painopistealueen sisällön. Päävastuullinen ministeriö on koonnut sisällön. Rahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä.

Vastuuministeriöt

*päävastuullinen
ministeriö lihavoitu*

- Arktinen ulko- ja EU-politiikka: **UM**, VNK, SM, PLM ja YM
- Arktisesta osaamisesta liiketoimintaa: **TEM**, OKM, LVM, YM, MMM, PLM ja SM
- Kestävä matkailu: **TEM**, MMM ja YM
- Infrastruktuuri: **LVM** ja VM

Keskeiset toimenpiteet

Arktinen ulko- ja EU-politiikka

- Arktisen neuvoston Suomen puheenjohtajuuskauden hyödyntäminen
- EU:n arktisen politiikan vahvistaminen
- Pariisin ilmastopöytäkirjan ja kansainvälisten ympäristösopimusten toimeenpano
- Arktisten ja pohjoismaisten asioiden synergioiden edistäminen

Arktisesta osaamisesta liiketoimintaa

- Arktisen liiketoiminnan teemakokonaisuus
- Broker-toiminnan käynnistäminen (ArcTraDe)
- Avaruushautomo
- Puolustus- ja pelastushallinnon sekä rannikkovartiostoyhteistyön koulutus- ja tutkimustoimintojen kaupallinen hyödyntäminen

Kestävä matkailu

- Arktinen kestävä matkailudestinaatio-ohjelma
- Arktisuus kilpailuvaltiksi kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa

Infrastruktuuri

- Koillisväylän kaapelihanke
- Jäämeren radan esillä pitäminen kahdenvälisissä keskusteluissa
- Arktisen alueen langattoman verkon toteuttamisen selvitystyö
- Sodankylän satelliittiaseman toiminnan kehittäminen
- Satelliittinavigoinnin toimenpideohjelma
- Arktisen alueen paikkatietoinfrastruktuurin luominen
- Helsinki-Tallinnan rautatietunnelin selvitys
- Valtateiden VT 21 ja VT 4 parannustyöt

Tausta

Hallitus linjasi arktisen strategian painopisteitä 26.9.2016. Vuonna 2013 julkaistun arktisen strategian päälinjat ovat edelleen voimassa. Strategian päivitys täsmentää Suomen roolia ja hallituksen tavoitteita arktisen alueen kehityksessä. Suomi haluaa olla keskeinen ratkaisujen tuottaja erilaisissa arktisen kehityksen pulmakysymyksissä innovatiivisten tuotteiden ja toimintatapojen avulla. Kaikessa toiminnassa arktisella alueella huomioidaan herkkä arktinen ympäristö ja kestävä kehityksen reunaehdot. Erityisesti korostetaan Suomen arktisen osaamisen, kestävä matkailun ja infrastruktuurin painopistealueita.

Strategian päivityksen ulko- ja EU-politiikan painopistealueen valmistelusta on vastannut ulkoasiainministeriö. Suomen vaikutavuuden kannalta keskeistä on Arktisen neuvoston Suomen puheenjohtajuuskauden täysimääräinen hyödyntäminen, EU:n arktisen politiikan vahvistaminen, Pariisin ilmasopimuksen ja globaalien ympäristösopimusten toimeenpano sekä arktisten ja pohjoismaisten asioiden synergioiden edistäminen.

Strategiassa määritellyt arktisen osaamisen tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Arktista tutkimusta on vahvistettu eri toimin, ja käytännössä kaikki vuoden 2013 strategiassa identifioidut toimet on joko toteutettu tai ne ovat luonteeltaan jatkuvaa toimintaa. On

välttämätöntä hyödyntää tutkimusta muun muassa maankäyttöä ja luonnonvarojen hyödyntämistä koskevassa päätöksenteossa sekä kylmässä työskentelyssä ja energiatehokkaassa rakentamisessa. Arktisen osaamisen ylläpitäminen, kehittäminen ja markkinointi on keskeistä liiketoimintamahdollisuuksien luomisen ja hyödyntämisen kannalta.

Matkailuliiketoiminnan kasvu arktisella alueella edellyttää vastuullisuutta, joka ottaa huomioon luonnon haavoittuvuuden, alkupe- räiskansojen oikeudet sekä turvallisuuden ja laadun varmistamisen. Kestävässä matkailu-destinaatio-ohjelmassa kiinnitetään huomiota kestävyden kaikkiin osa-alueisiin. Ohjelman toteutus vaatii onnistuakseen räätälöityä, sektorirajat ylittävää yhteistyötä. Arktisuus nostetaan kärjeksi Suomen kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa. Tavoitteena on, että arktisuuteen liittyvät attributit vahvistuvat positiivisesti.

Infrastruktuurin keskeiset ratkaisut ovat yhteydessä selvityksiin Koilliskaapelin tietoliikennekaapelista, arktisen alueen langattomasta verkkohankkeesta ja Helsingin ja Tallinnan välisestä tunnelihankkeesta. Selvitysten valmistuttua on mahdollista muodostaa laajempi visio infrastruktuurin osalta ja ottaa kantaa hankkeisiin hallituksessa.

Painopistealue 1: ARKTINEN ULKO- JA EU-POLITIikka

Suomen arktinen ulko- ja EU-politiikka rakentuu yhteistyölle EU:ssa, Arktisessa neuvostossa, Barentsin euroarktisessa neuvostossa ja Pohjoisessa ulottuvuudessa. Osallistuminen pohjoismaiseen yhteistyöhön vahvistaa Suomen arktista roolia. Alkuperäiskansojen etujen huomioonottaminen sekä kansainvälisen arktista aluetta koskevan ympäristöyhteistyön tukeminen ovat myös osa Suomen arktista ulko- ja EU-politiikkaa.

Suomen arktisen ulkopoliitiikan vaikuttavuuden kannalta keskeistä on hyödyntää täysimääräisesti 11.5.2017 alkavaa kaksivuotista Arktisen neuvoston Suomen puheenjohtajuuskautta. Sen aikana Suomi ohjaa Arktisen neuvoston työtä tavoitteenaan vakauden säilyttäminen ja arktisen yhteistyön vahvistaminen. Samalla Suomi lujittaa kahdenvälisiä suhteita jäsen- ja tarkkailijamaiden kanssa. Suomen maakuva vahvistetaan ja arktista osaamista tehdään tunnetuksi. Suomella on myös Arktisen rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajuus sekä Arktisella talousneuvostolla on suomalainen puheenjohtaja 2017–2019, mikä lisää vaikuttavuutta.

Suomi pitää EU:ta keskeisenä arktisen alueen toimijana ja tukee EU:n arktisen politiikan vahvistamista. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa linjataan, että EU:n strategisen edun mukaista on pitää jännitteet arktisilla alueilla vähäisinä. Suomen näkökulmasta arktisen politiikan tulee olla yksi EU:n ulkosuhdetoi-

minnan painopistealueita ja arktiseen alueeseen tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota EU:n yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa alueen strategisen merkityksen lisääntymisen myötä. Tähän liittyen Suomi pitää yllä ajantasaista tilannekuvaa.

Suomi tukee EU:n tarkkailija-aseman vahvistamista Arktisessa neuvostossa ja tulee nostamaan asian esille myös omalla puheenjohtajuuskaudellaan. Suomi vaikuttaa EU:n kolmannen arktisen tiedonannon toimeenpanoon ja seurantaan sekä kansallisella että EU-tasolla Suomen arktisen strategian ja EU-ministerivaliokunnan linjausten (27.5.2016/UM2016-00451) mukaisesti. Suomen kutsusta Euroopan komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto järjestävät Oulussa 15.–16.6.2017 korkean tason kokouksen ja arktisen sidosryhmäfoorumin tiedonannon toimeenpanemiseksi. Suomi pitää tärkeänä EU:n arktisessa tiedonannossa (2016) kirjattua tasapainoista lähestymistapaa, jossa globaalitavoitteiden ohella otetaan huomioon Euroopan pohjoisten alueiden kuten Pohjois-Suomen erityiskysymykset.

Suomi korostaa EU:n panostusta työllisyyteen, kasvuun, investointeihin, infrastruktuurihankkeisiin, ympäristökysymyksiin, ilmastomuutoksen torjuntaan ja sopeutumiseen, uusiutuvaan energiaan sekä arktiseen tutkimukseen ja innovaatioihin. Erityistä huomiota kiinnitetään kestäviin liiketaloudellisiin hankkeisiin, joita voidaan edistää muun muassa EU:n arktisella politiikalla.

Suomi varmistaa, että Suomen pohjoisen ja arktisen politiikan linjat heijastuvat jatkossakin EU:n päätöksenteossa. Suomi vaikuttaa EU:n rahoitusmahdollisuuksien täysimääräiseen hyödyntämiseen arktisilla ja pohjoisilla alueilla ja pyrkii varmistamaan rahoituksen EU:n seuraavalla monivuotisella rahoituskehyskaudella 2021–2027. EU:n arktisen politiikan synergiaetuja koheesipolitiikan toteuttamisen kanssa tehostetaan.

Pohjoismaiden ministerineuvosto (PMN) rahoittaa arktisen alueen kestävä kehitystä edistäviä yhteistyöhankkeita (noin 1 MEUR/vuosi). Suomi tukee prioriteettiensa mukaisten hankkeiden rahoitusta pohjoismaisista varoista ja pitää huolta, että PMN:n kesäkuussa 2017 vahvistettavassa päivityksessä arktisessa yhteistyöohjelmassa näkyvät Suomelle tärkeät painotukset. Suomi myös myötävaikuttaa siihen, että EU:n arktista politiikkaa voidaan hyödyntää pohjoismaisten yhteistyökehysten kanssa. PMN on Arktisen neuvoston tarkkailija.

Barentsin euroarktisessa neuvostossa Suomi jatkaa arktisen strategian tavoitteiden edistämistä yhteistyössä Suomen Barents-maakuntien kanssa. Suomi edistää EU:n, Venäjän, Norjan ja Islannin välistä alueellista vuoropuhelua pohjoisen ulottuvuuden yhteistyön turvaamiseksi ja vaikuttaa pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja ympäristökumppanuuksien toimintaedellytyksien vahvistumiseen. Lisäksi etsitään tapoja Suomen ja Norjan sekä Suomen ja Venäjän välisten kahdenvälisen arktisten kumppanuuksien konkretisoimiseksi.

Pariisin ilmastopimuksen ja kansainvälisten ympäristösopimusten toimeenpano on tärkeää arktisen alueen ympäristön ja ihmisten kannalta. Suomi panee toimeen näitä sopimuksia, edistää niiden toimeenpanoa tukevia aloitteita arktisessa yhteistyössä sekä tuo esiin arktisen alueen näkökulmaa sopimusten osapuolikouksissa.

Painopistealue 2: ARKTISESTA OSAAMISESTA LIIKETOIMINTAA

Suomalaisen arktisen osaamisen kaupallistamisen mahdollisuudet syntyvät pääasiassa arktisen alueen isojen teema-alueiden ja ajureiden ympärille: ilmastonmuutoksen torjuminen ja energiaratkaisut, merenkulun turvallisuus, rakentaminen ja toimiva infrastruktuuri sekä digitaaliset palvelut ja toimiva tiedonsiirto. Suomalaista osaamista voidaan käyttää muun muassa energiatehokkaan arktisen rakentamisen (ml. puurakentaminen), kestävien energiaratkaisujen ja toimivan yhdyskuntatekniikan aloilla. Suomi voi profiloitua bio- ja kiertotalouden kestävien ratkaisujen mallimaana.

Arktisen herkkä ympäristö sekä haastavat luonnonolosuhteet korostavat olosuhdeosaamisen merkitystä, jolloin tuotteiden ja palveluiden toimivuuden ja luotettavuuden vaatimukset korostuvat erityisesti. Tämä edellyttää kykyä ymmärtää niitä olosuhteita, joissa suomalaisia tuotteita tullaan käyttämään.

Puolustus- ja pelastushallinnon sekä rajavartiostoyhteistyön arktinen asiantuntija- ja viranomaisosaaminen on Suomessa korkealaatuisia. Julkishallinnon poikkeusolo-osaamisen kaupallistamisessa on potentiaalia.

Suomalaisen energiatehokkaan ja kestävä rakentamisen osaamisen näkyvyyttä ja kysyntää tulee lisätä. Rakentamisen energiatehokkuus ja toisaalta arktisen rakentamisen teknistoiminnalliset erityiskysymykset sekä puu- ja kiviteollisuuden rakennustuotteet ovat korkealaatuisia suomalaista osaamista. Arktinen energia- ja kunnallistekniikka on rakentamisen oleellinen osa ja uusiutuvan energian käyttö arktisissa oloissa on erityiskysymys, johon tulee panostaa.

Arktisen biotalouden kumppanuuksien vahvistamisessa yhdistyy eri osa-alueiden yhteistyö, sisältäen metsät ja pellot, maankäyttö, vesiluonnonvarat (kalat ja vesi, sininen biotalous), ruoka ja ilmas-

tonmuutokseen sopeutuminen. Aiheilla on vahva kytkös myös arktiseen biodiversiteettiin ja geenivaroihin sekä ilmastoressilienssin kehittämiseen, mutta myös laajemmin luonnonvarojen käytön kestävyys ja toiminnan vastuullisuuteen. On tuettava suomalaisen arktisen biotalouden osaamista sekä arktisen biotalouden T&K sektorin uudenlaisen liiketoiminnan aikaansaamista. Uudenlaisien kumppanuuksien syntyminen muun muassa julkisen ja yksityisen sektorin välille, yritysten toimintaedellytyksien parantuminen ja biotalouden toimijoiden verkottumisen lisääntyminen palvelevat näiden tavoitteiden toteuttamisessa.

Maantieteellisen sijaintimme vuoksi lähes kaikilla tutkimusaloilla on arktisuuteen ja kylmään ilmanalaan liittyvää osaamista. Arktista tutkimusta Suomessa tekevät ammattikorkeakoulut, yliopistot, tutkimuslaitokset ja yritykset. Suomen erityisosaamisalueita ovat monipuolinen luonnontieteellinen ja teknologinen kylmiin olosuhteisiin, lumeen, jäähän ja ilman koostumukseen liittyvä tutkimus sekä monitieteinen ja yhteiskunnallinen tutkimusosaaminen, joka on tärkeää erityisesti uusien taloustoimintojen keksimisen pohjana. Kylmäosaamiseen liittyvällä tutkimuksella on merkitystä Suomen talouden kannalta ja siihen tulee sijoittaa riittävästi voimavaroja.

EU:n Horisontti 2020 -ohjelman ja Life-rahoituksen tutkimustoiminnan rahoitusmahdollisuuksien käyttöä kansallisesti on tehostettava ja vaikutettava seuraavaan Horisontti 2020 -työohjelmaan (2018–2020) ja tulevan EU:n 9. tutkimuksen puiteohjelman sisältöihin siten, että niissä on mukana arktisen alueen keskeisiin kysymyksiin liittyviä tutkimuspainotuksia. Erityisiä painopisteitä ovat ilmastonmuutos ja kestävä kehitys sekä erilaiset logistiset ja digitaaliset ratkaisut.

Toimenpide 1: Arktisen liiketoiminnan teemakokonaisuus

Tavoitteet

Tavoitteena on Tekesin ja Finpron tiiviimpi ohjelmayhteistyö arktisen liiketoiminnan (erityisesti meriteollisuus ja sitä palvelevat digitaaliset ratkaisut) aikaansaamiseksi. Ohjelmayhteistyön tavoitteena on uudistaa laajasti koko meriteollisuuden verkostoa vastaamaan paremmin uusiin kysynnän tarpeisiin. Meriliikenteen tulevaisuus on vahvasti autonomisuudessa, joka edellyttää kokonaan uusien osaamisten ja ratkaisujen liittämistä perinteiseen aluskehittämiseen. Uudet osaamistarpeet liittyvät vahvasti kyberturvallisuuden, tietoliikenne-ratkaisujen, alusten etäoperoinnin ja autonomisuuden kehittämiseen sekä jäissäkulkevien alusten turvallisuuteen ja ympäristöystävällisyyteen. Tämä edellyttää koko verkoston ja uusien osaamisten vahvistamista.

Toimenpiteet

Tuetaan arktisen liiketoiminnan laajempaa kehittämistä Tekesin ja Finpron palveluita ja ohjelmatoimintoja uudistamalla ne osana laajempaa kasvun agendaa vuoden 2017 aikana

Tuetaan miehittämättömän meriliikenteen -ekosysteemin ja siihen liittyvän yhteisen kehittämisen tiekartan luomista autonomisen ja miehittämättömän meriliikenteen toteuttamiseksi.

DIMECC Oy koordinoi ekosysteemin toimintaa Tekesin osarahoittamana

---

Toimenpide 2: Broker -toiminnon käynnistäminen

Tavoitteet

Suomalainen kylmän ilman alan osaaminen yrityksissä, tutkimuslaitoksissa ja akateemisessa maailmassa ei ole tarpeeksi selvästi näkyvissä kansainvälisille yrityksille ja organisaatioille. Broker-toiminto helpottaa kansainvälisten organisaatioiden tarpeiden ja suomalaisen osaamisen parempaa kohtaamista sekä kokoaa hajanaiselta näyttävän osaamisen ostajan kannalta paremmin tunnistettavaksi ja hyödynnettäväksi.

Toimenpiteet

Valmistellaan ja toteutetaan broker-toiminnon toteuttajan kilpailutus

Toteutetaan ArcTraDe -hanke (Priztech) 2017-18

Toimenpide 3: Avaruushautomo

Tavoitteet

Suomi perustaa Euroopan avaruusjärjestön (ESA) osittain rahoittaman avaruushautomon viemään eteenpäin avaruusteknologian kääntämistä käytännön sovelluksiksi. Hautomo palvelee avaruusteknologian hyödyntämisen parissa työskenteleviä aloittavia yrityksiä (spin off- ja spin-in -yritykset). Hautomo on osa laajempaa arktisen liiketoiminnan kehittämisen verkostoa ESA -rahoituksen puitteissa. Toiminnan monipuolistamiseksi hautomon yhteydessä toimii myös pilotointiin ja demonstraatioihin tähtäävä (IAP) ohjelmatoiminto sekä valmisteilla oleva teknologiansiirto-ohjelmatoiminto. Tavoitteena on viiden vuoden aikana vauhdittaa 50 startup -yrityksen liiketoimintaa.

Toimenpiteet

Viedään loppuun sopimusneuvottelut ESA:n ja Aalto Start-Up Centerin välillä Tekesin avustamana

Käynnistetään toiminta kevään 2017 aikana

Toimenpide 4: Puolustus- ja pelastushallinnon sekä rannikkovartiostoyhteistyön koulutus- ja tutkimustoimintojen kaupallinen hyödyntäminen

Tavoitteet

Asiantuntija- ja viranomaisosaaminen on Suomessa korkeatasoista. Osaamisen hyödyntämisen ja esiin nostamisen muotoja ovat esimerkiksi erilaiset arktisen alueen tutkimus- ja kehittämis-, harjoitus- ja koulutustoimet. Puolustus- ja pelastushallinnon sekä rannikkovartiostoyhteistyön erikoisosaamista pohjoisissa oloissamme tulee hyödyntää vahvemmin osaamisen viennissä.

Toimenpiteet

Toteutetaan Arktisen merellisen turvallisuuden SARC -projekti, jonka perusteella rakennetaan perusteet viranomaisten yhteistoiminnan kehittämiseksi

Hyödynnetään laajemmin Talvimerenkulun pilottikurssi mm. Polaari-koodin globaalien opetuksen yhteydessä

Valmistellaan maa-, meri- ja ilmavoimia palvelevan virtuaalisen arktisen koulutuskeskuksen perustaminen EU- ja/tai pohjoismaisessa (NORDEFECO) puitteissa

Hyödynnetään Suomen johtaman Euroopan puolustusviraston (EDA) arktisen projektin: "European Maritime Capabilities in the Arctic" ja napa-alue tutkimusyhteistoiminnan (ICE PPR) mahdollisuudet laajamittaisissa hankkeissa, joissa suomalaisella osaamisella on kysyntää

Painopistealue 3: KESTÄVÄ MATKAILU

Arktisen alueen matkailu perustuu vahvasti alueen erityisiin luonnonolosuhteisiin ja niiden ympärille rakennettavaan liiketoimintaan. Arktiseen alueeseen kohdistuu myös globaalia mielenkiintoa, mm. ilmastonmuutoksen seurausten takia. Luonnon koskemattomuus, kasvillisuus ja eläimistö, puhdas ilma ja vesi, kaamos, yötön yö ja

hijaisuus sekä alueen erityinen kulttuuri ovat vetovoimatekijöitä, joiden ympärille arktinen matkailu rakentuu. Alueen elinkeinojen tasapainoinen kehitys edellyttää eri toimialojen kestävästä rinnakkaiseloa sekä ympäristö- ja sosio-kulttuuristen vaikutusten vahvaa hallintaa.

Tavoitteet

Kehittää matkailu destinaatiot entistä kestävämmäksi, jotta ne ovat taloudellisesti kestäviä, asiakaslähtöisiä, paikallisia yhteisöjä ja kulttuureita sekä arktista luontoympäristöä kunnioittavia kansainvälisen tason keskittymiä

Lisätä vastuullisuuden osaamista ja toimintatapaa matkailuyrityksissä ja destinaatioissa (seurataan)

Kasvattaa Suomen tunnettuutta vastuullisena matkailun maana
Lisätä positiivisia talous- ja työllisyysvaikutuksia

Vahvistaa arktisen biotalouden kestävyttä, jolloin biotalouden tuoma lisäarvo matkailuelinkeinolle konkretisoituu (mm. arktinen ruoka, vesiluonnonvarat, uusiutuva energia ja puurakentaminen osana matkailukokemusta)

Toimenpide 1: Arktinen kestävä matkailu destinaatio -ohjelma 2017–2019

Tavoitteet

Sitouttaa matkailutoimijat arktiseen matkailuteemaan

Sopia yhteisesti arktisen matkailun kriteerit ja konseptit

Tasoiittaa sesonkivaihtelut uusien tuotekokonaisuuksilla

Parantaa Suomen tunnettuutta arktisena matkailumaana
Lisätä kasvua ja työllisyyttä

Toimenpiteet

Selvitetään matkailu­destinaatioiden kestävän matkailun ohjelmien hyödyntämisen nykytilaa ja yhteistyö­muodot alueen muiden rajapin­nassa olevien yritysten kanssa (6/2017)

Toteutetaan tiedotuskampanja matkailutoimijoille ja rajapinnassa toimiville elinkeinoille vastuullisen matkailun merkityksestä nostaesille parhaita käytänteitä ja hyötyjä yritystoimintaan sekä vaikutus Suomen maakuvaan. Sitoutetaan toimijat yhteiseen päämäärään. (Tiedotuskampanja aloitetaan 8/2017)

Laaditaan ja käynnistetään vastuullisen matkailun ja viestinnän kou­lutuskokonaisuus yrityksille ja destinaatioille hyödyntäen olemassa olevaa tutkimustietoa ja ohjelmia (valmis 12/2017)

Luodaan Responsible Visit Finland-konsepti ja kattomerkki sekä toteutetaan merkki viestinnän tueksi yrityksille ja destinaatioille, jotka hyödyntävät kestävän kehityksen ohjelmia systemaattisesti oman toimintansa kehittämisessä. Hyödynnetään olemassa olevia arviointimenetelmiä (valmis 12/2017)

Tuetaan alueellisesti tehtävää yritysten ja destinaatioiden vastuullisen matkailun periaatteisiin tukeutuvaa tuotteistusta ja paketoitua (mm. kansallispuistojen ja alkuperäiskansojen kanssa) (koko hankkeen ajan toteutettavaa)

Toteutetaan arktinen vastuullinen Suomi -markkinointi/myyntikampanja matkailijoille some-kanavien ja erikoistuneiden matkanjärjestäjien kautta (valmis 4/2019)

Toimenpide 2: Arktisuus kilpailuvaltiksi kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa

Kartoitetaan ja sitoutetaan arktisuutta hyödyntävien Team Finland-toimijat ja matkailutoimijat arktiseen teemaan (9/2017)

Toteutetaan taustatutkimukset päätöksenteon tueksi (11/2017)

Tehdään kohderyhmä-/maatutkimus ja jakelukanavakartoitus (perinteiset ja digitaaliset) arktisten tuotteiden kiinnostavuudesta (matkailu + muut) (2/2018)

Muokataan arktisuuden stereotyyppisen näkö­män suomalaisen matkailun koko maata laajasti esille tuovana, ympärivuotisena attri-

buuttina. Laaditaan arktisen matkailun kehittämisen ja edistämisen konseptin laadinta yhteistyössä suuralueiden kanssa (4/2018)

Käynnistetään tulosten pohjalta Arktinen matkailu -ohjelma (5/2018)

Rakennetaan koko Suomen viestintä- ja markkinointikonsepti sekä tuotetarjoaman malli (11/2018)

Toteutetaan arktinen -merkityksen viestintä- ja markkinointistrategia (12/2019)

Painopistealue 4: INFRASTRUKTUURI

Arktisesta toiminnasta halutaan Suomelle kasvua ja kilpailukykyä arktista ympäristöstä kunnioittaen. Korkealaatuinen digitaalinen ja fyysinen infra­struktuuri luo edellytykset liiketoiminnan kasvulle

Tavoitteet

Luoda Suomesta Euroopan ja Aasian välinen tietoliikenteen solmu­kohta ja houkutella Suomeen tietoliikenne- ja ohjelmistoinvestoin­teja

Varmistaa Galileo-, GPS-, Glonass- ja Beidou- satelliittijärjestelmien hyödyntäminen Suomessa ja erityisesti pohjoisilla alueilla. Satelliit­tinavigoinnilla voidaan turvata digitaaliset palvelut ja esimerkiksi automaattiajamisen edellytykset kaikkialla Suomessa

arktisella alueella, lisää alueen elinvoimaa, yhdistää arktisen alueen Eurooppaan ja Aasiaan sekä globaaleihin talouden kasvukeskuksiin ja lisää investointeja Suomeen.

Varmistaa elinkeinoelämän vaatimat hyvät liikenne­yhteydet Pohjois-Suomessa

Luoda arktiset alueet ja Euroopan yhdistävät liikennekäytävät, jotka muodostava luontevan osan kansainvälistä liikenneverkkoa ja vahvistavat Suomen kilpailukykyä globaalissa taloudessa

Toimenpide 1: Edistetään arktisen alueen viestintäyhteyksiä ja paikkatietoinfrastruktuuria

Toteutetaan Aasian ja Euroopan yhdistävä Koillisväylän kaapelihanke siten että yhtiön perustaminen on mahdollista 12/2017 mennessä ja rakentaminen alkaa vuoden 2019 alussa

Jatketaan arktisen alueen langattoman verkon toteuttamiseen liittyvää selvitystyötä

Kehitetään Sodankylän satelliittiasema laajemmaksi arktiseen toimintaan keskittyväksi asemaksi, joka tuottaa yhteiskunnan turvallisuuteen, toimintavarmuuteen ja ilmastonmuutokseen liittyvää

satelliittipohjaista dataa (ympäristötieto kuten lumi, jää ja routa sekä sääolosuhtetiedot)

Laaditaan toimenpideohjelma satelliittinavigoinnin tehokkaalle hyödyntämiselle Suomessa kesään 2017 mennessä

Luodaan arktisen alueen paikkatietoinfrastruktuuri (Arctic Spatial Data Infrastructure - Arctic SDI), jonka tavoitteena on kerätä yhteen tietoa Arktiselta alueelta ja tuottaa yhteinen pohjakartta arktisen tiedon esittämiseen

Toimenpide 2: Selvitetään arktiset alueet ja Euroopan yhdistävien liikennekäytävien tarve sekä parannetaan Pohjoisen Suomen liikenneyhteyksiä

Toteutetaan FinEst Link-projektin selvitys Helsinki-Tallinna rautatie-tunnelin teknisestä, taloudellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta 7/2018

Jäämeren radan esillä pitäminen kahdenvälisissä keskusteluissa

Parannetaan VT 21 elinkeinoelämän tarpeita vastaavaksi (2017 aikana)

Rakennetaan VT 21 älytieksi Muonion kohdalla vuoden 2018 loppuun mennessä

Parannetaan VT 4 välillä Kemi-Oulu osana Perämeren kaarta sekä TEN-T -ydinverkkoa (vuonna 2017)

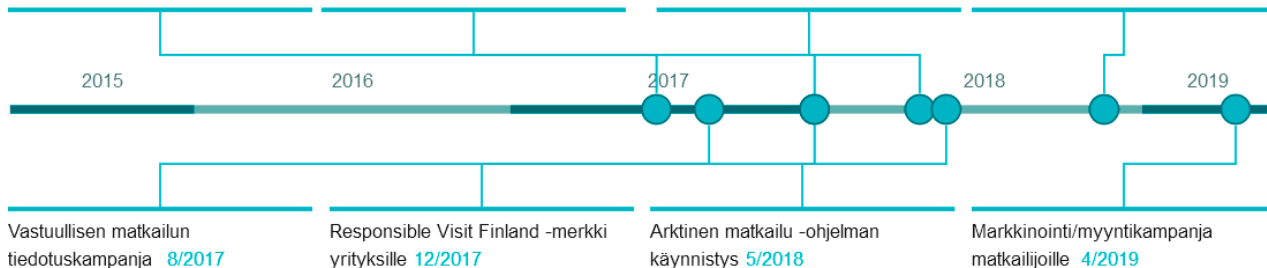
Kestävän matkailun painopistealueen aikajana

Selvitys kestävän matkailun ohjelmien hyödyntämisestä 6/2017

Koulutuskokonaisuus yrityksille ja destinaatioille 12/2017

Arktisen matkailun kehittämisen ja edistämisen konsepti 4/2018

Koko Suomen viestintä- ja markkinointikonsepti 11/2018

Infrastruktuurin ratkaisujen painopistealueen aikajana

Varmistetaan keskeisten valtioiden poliittinen sitoutuminen Koilliskaapeli-hankkeeseen 3/2017

Koilliskaapeli-yhtiön perustaminen 12/2017

VT 4 parannukset välillä Kemi-Oulu 12/2017

VT 21 älyliikenteen kokeilutien rakentaminen 12/2018

